Ե. 6668 — 1892 ՄԱՐՏ 6 ՇՈՒՄԱՆ — 32 ԻՆՃԻ ԱԿԻՆԷ — ԱԼԻՖ. 1892 ՄԱՐՏ 18 ՇԱԲԱԹ — Ե. 6668

ԳԻՆԸ 40

Մանցասարի Էրֆան

ԳԻՆԸ 40

ԵՎԱՄԻ ՂԱՋԷԹԱ

Բաղրեալար Իչին սէնէլիք Մէճիտ 7

Սրանպոլ Իչին » » 6

Բոսբա Իւճրէթի պիզէ աեիտ տիր

Իսթանպոլտա, Փիւրքճիւ Խանընտա, այթ գաթտա վագը 21 վէ 23 նիւմէրոլու մաղազալար.

مطبعه و اداره خانه‌سی
استانبولده کورکجی خانده آلت‌قاده
واقع ۲۱ و ۲۳ نومرولو مغازه‌لر.

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسؤولی
قره‌بت یانوسیان

1308 ՄԱՐՏ 7 — ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԱԶ ԿԱԲԵՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ — 1309 ՇԱՊԱՆ 19

ԱԶԳԱՅԻՆ

Երուսաղէմտէն, Դայսէրիտէն, Մուշտան վէ Թրապիզոնտան Բաթրիգխանէ-միզէ վարիտ օլան թէլէկրաֆլարա կէօրէ, վէլատէթի հազրէթի Շէհրիեարի միւնասէպէթի իլէ քիլիսէլէրտէ տուպէ էօմր ու իճլալը Բաշիշահի եատ օլունարագ, պու միւնասէպէթլէ զիյնէթլէր տախի վուգու պուլմուշ տուր։

Երուսաղէմտէքի վանքըմըզ օ կիճէ գանտիլլէրլէ միւքէմմէլ սուրէթտէ տօնատըլմըշ վէ իճրայի շէհրաեին օլուն-ճուշ տուր։

Պէյօղլունտա միլլէթ սիւպեանընա մախսուս պիր մէքթէպին (Մանկապարտէզ) քիւշատը իչին, Ուսումն. Խորհուրդ Աւենապետի Պաղտատլեան սատ. Օհան էֆ. հազր. թարաֆընտան իյճապ իտէն թէտապիրին իթթիխազընա միւպաշէրէթ օլունմուշ տուր։

Կաթուղիկոս ինթիխապը իչուն, Տէրսաատէթտէն ճիսմանի մէպուս թաեին օլունան կիւմիւշկէրտան Տիգրան էֆ. նին մէճմուրիէթի մէղքիւրէի տէրէօհտէ իտէրէք, թաեին օլունաճագ բուհանի մէպուսլա էջմիածինէ կիտէճէկի իշիտիմիշ տիր։

Սէլանիքտէ Հայ մէքթէպի պուլունմատըղընան, միլլէթիմիզ չօճուգլարը Լաթին մէքթէպլէրինէ կիթմէկէ մէճպուր օլուուղլարը, վէ մէղքիւր չօճուգլարտան պիրինի Լաթին բիսգօբսու քէնարի քիլիսէսինէ կէօթիւրէրէք եէնիտէն միւռօն իմտիկի անլայըլմաղա, քիլիսէմիզ գայիտէյի մախսուսունճա, չօճուգլարըն Մկրտութիւնը էնաասընտա միւռօն աեինի տա իճրա օլունտուղու ճիհէթլէ, Հայ չօճուգլարը հագդընտա եէնիտէն միւռօն աեինի իճրասընա լիւզում գալմատըղընը, մահէլլի մէղքիւր լաթին բիսգօբսունա պիլտիրմէսի, Բաթրիգխանէմիզտէն Սէլանիք քահանասը Արժ. Տ. Արսէն հայրա իչար օլունտուղու կիպի, բազար կիւնլէրի Հայ չօճուգլարընը ճէմ իտէրէք, քիլիսէ գավանիյի իլէ Հայ լիսանընը թէտրիս իթմէսի, այրըճա միւմայիէյհ քահանասա էմր ու թավսիէ օլունմուշ տուր։

ՏԱԽԱԼԻԵԼ

Վէլատէթի հազրէթի Շէհրիեարի միւնասէպէթի իլէ, սիւլսան միւտտէթի ճէզաիրէլէրինի իքմալ էթմիշ օլան մահպուսլարտան, Գուբատա 20 վէ Իզմիրտէ 41 նէֆէրին թախլիէէի սէպիլլէրի իճրա գըլընմըշ տուր։

Խրտիվիէթի ֆէրմանընը Մըսրրա կէօթիւրմէկէ մէճմուր օլան միւշիրանը, իզամտէն Ահմէտ Էհուպ բաշա հազրէթլէրինէ, հավերի էքրէմիք իւնվանը իհսան պույրուլմուշ տուր։

Բաշայի միւշաթիլէյհ էքքեանը մաեէթի իլէ Գահիրէտէ 10 կիւն գալա ճագ, վէ ֆէրմանը Հիւմաեունուն գրաթը Ապէտին սէրայընտա վուգու պուլաճագ տըր։

«Գօլինկվուտ» վէ «էնփայըն» նամին. կիւիդ զըրհլըարը, Ահմէտ էհուպ բաշա հազրէթլէրինին Իսկէնտէրիեէէ վիսուլինտէ հազրը պուլունմագ իւզրէ, Մաթատանհ արէքէթ իմտիքլէրի կիպի, «Գօլինկվուտ» զըրհլըը իլէ ամիրալ Դեր տախի շէհրի մէզքիւրէ վասլ օլահագ իմիշ։

Ինկիլիթէրրա սէֆիրի ճէտիտի Սըր Գիէր Ֆօրտ, տիւն վիւքէյայի ֆիլամ վէ սայիր մէէմուրինի քիրամ հազարաթընը, Պէյօղլունտա քեային սէֆարէթ խանէտէ սուրէթի բէսմիեէտէ գապուլ իթմիշ, վէ իշպու բէսմի գապուլտէ պուլունան զէվաթը քիրամընը քեաֆֆէսի բէսմի էլպիսէլէրինի լապես պուլունմուշլար տըր։

Շուէա-Նորվէկիա Սէֆիրի Մ. Սթիմպէգ թարաֆընտան եարընը ագշամ, Խարիճիէ նազրը Սայիտ բաշա հազրէթլէրինին շէրէֆինէ օլմագ իւզրէ սէֆարէթխանէտէ պիր սուարէ վերիլէճէք տիր։

Տէվաեիրի բէսմիեէտէն թանզիմ իտիլէն մաազուլ մէէմուրլարըն մաաշաթը ճէտվէլի, մագամը Սատարէթտէն միլքիեէ թէգաեիւա սանտըղը նէզարէթինէ իրսալ օլունտուղու, վէ մաաշաթը մէղքիւրէնին մուայէն օլան թարիխտէն իմթիազարէն իթասընա պաշլանըլաճաղը խապէր ալընմըշ տըր։

Տուեունու ումումիեէ սթաթիսթիգ իտարէսի միւտիրիեէթի իլէ, միւֆէթթիշի ումումիլիկինէ թաեին դըլընան Մ. Դօնսթանթէն Սգանավինին մաաշը սէնէվիսի 700 լիրատան 900 լիրաեա իպլաղ իտիլմիշ տիր։

«Շիար», «Մէվրիսի-Նիւսրէթ», «Թաեիֆ», «Բէսիմօ» վէ «Գանտիեա» ռէֆինէլէրինի քէօհնէլէնէրէք իճրայի սէֆէր վէ նագլի լէվազիմէ զայրի սալիհ պուլունտուղունան, վէ պու ավիզո վաբօրլարընը թամիրի իշին 50 պին լիրաեա միւթէճավուզ պիր մէպլաղա լիւզում օլտուղունտան, պահրիեէ նէզարէթի, սէֆաեինի մէղքիւրէ եէրինէ գըյմէթի մէճմուասը անճագ 50 պին լիրաեա պալիղ օլահագ 5 ատէտ սէֆաեինի ճէտիտէ իշթիրասընը խաքիբալի Շահանէեէ արզ ու խթիյզան իլէ, օլ պապտէ իրատէյի Սէնիեէ չէրէֆսուտուր պուլրուլմուշ տուր։

Էտիրնէ սթասիօնունտան շէհրին տախիլինէ գատար պիր թրամվայ ինշասը իչին Մ. Էտուար Թուգաս իլէ Սէրվէթ պէյ թարաֆընտան իմթիեազ թալէպ իտիլմէքտէ իտի։

Պու քէրրէ խապէր ալընտըղընա կէօրէ, հիւքիւմէթի Սէնիեէճէ մէղքիւր խաթթըն էտիրնէ պէլէտիեէսի մաարիֆէթի իլէ ինչա իթտիրիլմէսինէ գարար վերիլմիշ օլտուղու կիպի, լազըմ կէլէն սէրմաեէնին թէտարիքի զըմընընտա եէրլի պիր գումբանեա թէշքիլի մաատէսի տախի մէղքիւր պէլէտիեէեէ հէվալէ իտիլմիշ իմիշ։

Ըէժինին կէչէն փետր. հասըլաթը 163.000 լիրաեա պալիղ օլտուղու. վէ կէչէն սէնէ մէղքիւր այ հասըլաթընտան 23.000 լիրա ֆազլա հասըլաթ վուգու պուլտուղու անլայըլմըշ տըր։

Եանեա Ըէժի միւտիրի ալէյհինտէ, վուգու պուլան չիքեաեաթընը թահգիգ-գը զըմընընտա, Տէրսաատէթտէն մահէլլինէ պիր մէէմուրու մախսուս կէօնտէրիլմիշ տիր։

Իզմիր ճինաեէթ մահքէմէսի պու քէրրէ Պուրնապաթտա մագթուլէն պուլունմուշ օլան տէօրթ տէլիգանլընընն գաթլինէ իշթիրաքլարը օլմագ իւզրէ միւթթէհիմ օլան «Շաթօ տը մէր» հէվալիսինտէ մուգիմ Ֆօգուզ քէօղլիւնիւն մուհաքէմէսինի լուսէթ իմմիշ տիր։

Ինչպու ճինաեաթընը ֆայիլէրի օլմագ իւզրէ մաարուֆ օլան Վէլի Տայի իլէ խըտմէթինտէ պուլունան չօպան 15 սէնէ քիւրէք ճէպասընա մահքիմ օլտուղլարը կիպի, ճինաեէթի մէղքիւրէեէ տօղրուտան տօղրուեա վէ եա պիլմասընթա իշթիրաքը օլմագլա միւթթէհիմ օլան տիկէր եէտի քիշինինտէ, տէրէճէյէ թէօհմէթ վէ մուշարէքէթինէ նիսպէթլէ, պէշտէն օն սէնէեէ գատար բըրանգապէնա օլմալարընա հիւքմ վերիլմիշ տիր։

«Մոնիթէօր»ին Եանեատան ալտըղը պիր մէքթուպա նազարէն, վիլաեէթի մէղքիւրէտէ քեային Մարկարիթա դազասընտա եէնիտէն պազը սիրդաթ վէ գաթլ վուգուսթլարը դուհուրա կէլտիկինտէն, Եանեա վալիսի թարաֆընտան Բրէվէզա միւթէսարրըֆընա էմնիեէթի ումումիեէնին թագրիր ու իեաեսի զըմընընտա թէտապիրի լազըմէնին իթթիխազը հագդընտա էվամիրի գաթիեէ իթա իտիտիկի կիպի, մալի պիղ գաթ Բրէվէզա շէհրինէ կիտէրէք, իճրայի տէվր ու թէֆթիշ իտէճէք իմիշ։

Շէհրիմիզ էրպապը սէնայիինտէն Միշէլ Պէհլաեան էֆէնտի ճանիպինտէն, զաթը հազրէթի Բաշիշահինէ մախսուս շիմշիրտէն մաամուլ զաեէթ նէֆիս պիր պասթօն եաբըլարագ, պաշ Մագէյնճի Հաճի Ալի պէյ հազրէթլէրի վասթասը իլէ խաբիրայի Շահանէեէ թագտիմ իտիլէրէք, մահզուզիեէթի Սէնիեէեի մուճիպ օլմուշ տուր։

Գայսէրի հապսխանէսինտէ մէվգուֆ օլանլարտան 4-5 քիշի պէյնինտէ տիւն միւնազասա զուհուր իտէրէք, հէր նէ գատար էթրաֆտան եէթիշիլմիշ վէ թէֆրիդ իտիլմիշ իսէլէր տէ, պազըլարընընն մէճրուհ օլմուշ օլտուղու, վէ մէճրուհլար լիէճլիւթթէտավի խասթախանէեէ նագլ օլունուպ, տիկէրլէրինին ախէր պիր թէվգըֆխանէեէ նագլի տէրտէսթ պուլունտուղու պա թէլէկրաֆ պիլտիրիլիէօր։

Ատանա վէ Դասթէմունի վիլիէրի հաճի Իզզէթ էֆ. վէ Ֆահրիդ բաշա հազարաթընընն, եարընն մահէլլի մէէմուրիեէթլէրինէ հարէքէթ իտէճէքլէրի իշիտիմիշ տէր։

Ատանա վիլաեէթինտէ հիւքմֆէրմա օլան ինգիլիէնցա խասթալըղը պիր այտան պէրու զահիլ վէ միւնտէֆի օլարագ, սքհհէթի ումումիեէնին պէրքէմալ պուլունտուղու կիպի, պու սէնէքի մահսուլաթտա տախի ֆէվգէլատէ ֆէյզ ու պէրէքէթ կէօրիլմիկի պիլտիրիլիէօր։

Հիւքմիրի քէսպի գաթիեէթ իթմիշ օլան վէ հապսխանէյի ումումիտէ պաղալարը ճահիդ կէօրիլէմէեէն 14 նէֆէր մահքիումէրին քիւրէք մէրքէզլէրինաէն պիրինէ նագլերի խուսուսու, պու քէրրէ Զապթիեէ նէզարէթի թարաֆընտան գարարկիր օլարագ, պաթէզբէրէ, Աալիեէ նէզարէթինտէն խաթիյզանը քէյֆիեէթ օլունմուշ տուր։

Իզմիրտէն եաղլըարընա կէօրէ, ճէգաեիրտէ քեաթիպի օլտուղու պիր թաճիրին 100.000 ֆրանգընը սըրդաթ իտէրէք Իզմիրէ ֆիրար իլէ, և այան պէրու զէվճէսի իլէ շէհրի մէղքիւրտէ իդամէթ իթմէքտէ վէ 20.000 ֆրանգլա պիր պիրախանէ սաթընը ալարագ իշլէթմէքտէ օլտուղու թէպէյեիւն իտէն Գօլէն նամ շախս, Ֆրանսա գօնսօլոսու թարաֆընտան թահթը թէվգըֆէ ալընարագ Մարսիլեաա կէօնտէրիլմիշտիր։

Հուսպէլ մէվսիմ, Պուրսա վիլաեէթինէ պու սէնէ չօգ եաղմուր եաղմասընտան նաշի, կէօլլեր ճէօշմիշ վէ էքսէր քէօրրիւլէրի խարապ օլտրագ, Պանտրըմատան Պալըքէսէրէ կիտէն եօլ իւզէրինտէ պուլունան Հոթապ տերէսի քէօրիւսինին տախի պիր այաղը խարապ օլմաղլա, կէչէպ տէօնէնլէր գայրդլար իլէ կիտիպ կէլմէկէ մէճպուր օլտուղլարընան, մէղքիւր այաղընը, չաբուգ սուրէթտէ թամիր վէ թէրմիմի իլէ միւրուր վէ ուպուրուն թէսհիլ վէ թէմմինի լիւզումու նաֆիա նէզարէթինտէն մահալինէ թէպլիգ վէ իշար օլունմուշ տուր։

Մէքթէպի հուդուգու Շահանէ պաղչէսինտէ պուլունան հավուզտան, տիւն պիր գատըն վէ պիր էրքէք նաշը չըգարըլմըշ վէ Զապթիեէ նէզարէթինճէ պու պապտէ իյճապ իտէն թահգիգաթ իճրա իտիլմէկէ պաշլանմըշ տուր։

Պիր այտան պէրու Հալէպ վիլաեէթինտէ գալէրա իլլէթինտէն հիչ պիր վուգուաթ օլմատըղը գաթիէն թէպէյեիւն իմտիկի հալտէ, գարատան վազ օլունան գօրտօնլարընը քիւլլիեէն իրղասը լիւզումու, պու քէրրէ սըհհիեէ նէզարէթինտէն Պէյրութ վիլաեէթինէ թէլէկրաֆլա էմր ու իշար օլունմուշ տուր։

Պաղը հավատիսաթը Տարիլիեէ իշիւն սոն սահիֆէեէ փիրաճաթ օլունա։

ԽԱՐԻՃԻԷ

ԻԹԱԼԵԱՆԸՆ ԱՀՎԱԼԸ ՄԱԼԻԵՍԻ

Իթալեաաա ահվալը մալիեսի բէք զիեատէ բախնէտար օլմայըա, եէքտիկէրինի մուվազէնէ պէլ մէվքարի իզթիրարէ կէչէն գաբինէլէր, մէմալիքի էճնէպիեէտէ Իթալեա էսհամընըն թէնէզզիւլինի, վէ տախիլի մէմալիքտէ թահվիլնու սիւրաթլա թէրազզւրունը մէն իտէմէմիշլէր տիր. Պունտան ագտէմ մարգի տի Րուտինի շու գամպիօ թէրազզւրունըն, սուրէթի զայրի մունթազամէտէ վուգուա կէլմէսինի, Իթալեա սէրմաեէտարանընըն, միլլի էսհամըն մէմալիքի էճնէպիեէտէքի թէնէզզիւլի ֆիլեաթընտան պիլիսթիֆատէ, քէսրէթլէ սաթըն ալմալարընա համլ ու իսնատ իթմիշ իտի. Չի ֆայիտէ քի, իթիմինանպախշը գուլուպ օլան շու իշղահաթա բաղմէն, իշդահաթը մէզքիւրէ պիր էսասը հագիգաթա միւսթէնիտ տէկիլ տիր, զիրա էսհամ թէնէզզիւլտէ տէվամ իթմէքտէ օլտուղու կիպի, թահվիլ զամէն իւզտէ իքի պուչուգ նիսպէթի ֆէվգէլատէսինէ վարմըշ օլտուղու հալտէ, էլեէվմ պիր զամ տահա իւքսէլէրէք 100տէ աէօրտէ իպլաղ իտիլմիշ տիր.

Գամպիօնուն շու սուրէթլէ իւքսէլէլմէսի, մահզա Իթալեա էսհամընը մախսուս օլմաք, Սպանեա, Բորթուգալ վէ Եունանիսթան կիպի տէվլէթլէր տախի, իսթիգրազ թահվիլլէրինի ալթուն օլարաք թէէտիեէսէ մէճպուր օլտուղլարընտան, բէք պէօհիւք քիւլֆէթ վէ մէսարիֆաթա տիւչար օլմագտա տըրլար.

Մէմալիքի Միւթթէհիտէյի Ամէրիգա, Ֆրանսա, Ինկիլթէրրա վէ Ալմանեա կիպի, քէնտի քէնտիլէրինին տահինլէրի օլան, եանի պօրճլարընըն ֆաէիզլէրինի թէէտիեէ իչիւն, խարիճէ նագտ իւրաճընա մէճպուր օլմաեան մէմլէքէթլէր պախթիեար ատտ օլունապիլիրլէր.

Ալաֆը· մարտըն 12սինտէ Իթալեա մէճլիսի մէպուսանընտա մէպուսանտէն Թրինէլլի վէ Նէլնա իքի մութավվէլ նութգ իրատ իտէրէք, հուքիւմէթին մալիէ բօլիթիգասընը շէտիտէն թէնգիտ վէ մուախէզէ իթմիշլէր տիր. Հէր իքիսի տէ իտարէյի տէվլէթ թէմամըյլա թէնսիգ ու թանզիմ օլունմատըղճա, էօյլէ տատ էգօնօմիլէրլէ պիւտճէնին միւվազէնէսի միւմքինիւլ օլտուղու բէեանը պէեան իթմիշլէր տիր.

Եէնիտէն վէրկիլէր իհտաս իթմէք ագլ ու մանթըգա մուվաֆըգ օլմաեաճաղը կիպի, մէմլէքէթին ահվալը էգօնօմիգըյեէսինի իսլահ իչիւն սարֆը մահասալը զայրէթ ու մագտէրէթ իթմէլի տիր. Ահվալը էգօնօմիգըյեէ մաթլուպ սուրէթտէ պուլունմատըգճա, ահվալը մալիեէնին քէսպի սալահ իթմէսի միւմքինսիզ տիր. Մալիէ նազըրընըն հիսապլարը քէնտիսինին մազլուպիեէթ գապուլ իթմէզ նիքպինլիքինին (օբթիմիզմ) պիր տէլիլի ճէտիտի տիր. Աչըգ 19 միլիօնու թէճավուզ իտէճէք տիր, զիրա շըմէնտիֆէրլէրլէ կէօմրիւքլէր վարիտաթը պիւտճէ թախմինաթընըն մատուննունտա պուլունմագտա տըր.

Իտարի մէվճուտ օլան վախիտաթըլա պիւտճէնին միւվազէնէսի հուսուլէ կէթիրմէկի տուշիւնմէմէլի տիր. Պա գալըմ հիւքիւմէթ բիացանըն ալէտտէվամ թէրագգի իթմէսինէ գարշը նէ՞ թէտպիր իթթիխազ իտէճէք տիր, պու սիւալէ ճէվապ վիրմէք միւշքիլ տիր. Ֆիլհագիգա հիւքիւմէթ էճնէպի սարրաֆլարը բիացալարըն էհէմմիեէթինի պիլմէմէզլիք կէլիեօր, լաքին էհալի էօյլէ չաշգալը բօլիթիգալարտան պիզար օլմուշ տուր, տողրուճա մագսէտէ իյսալ իտէն պիր բօլիթիգաեա լիւզում վար տըր. Պու իքի նուգթայը քէմալի տիգգաթլէ իսթիմա օլունուպ, ալգըշլարլա գապուլ իտիլմիշ տիր.

«Ֆանֆուլլա» ղազէթասը, ղաթէն գարարկիր օլան 75 միլեօնլուգ թէնզիլաթտան մաադա, եէնիտէն էգօնօմի իճրասը լազըմ կէլտիկինի, վէ միւգթագի օլան 20 միլեօն ֆրանգլըգ էգօնօմիեի, հարպիեէ պիւտճէսինէ իճրայի թէնզիլաթըտա սրամագ իզթիզա իթտիկինի մագամը միւթալէատա պէեան իթմէքտէ տիր. Մէզքիւր ղազէթա իլավէթէն չէօյլէ տիեօր. «Էկէր հարպիեէ պիւտճէսինէ շու ֆէտաքեարլըգտա պուլունուլմագ իսթէնիլմէզ իսէ, իքի շէյտէն պիրի լազըմ կէլմէքտէ տիր, եանի եա եէնի վէրկիլէր թարհ իթմէք, վէ եախօտ իսթիգրազ իյլէմէք լազըմ կէլէճէք տիր. Իմտի եէնի վէրկիլէր թարհընը քիմսէ արզու իթմէտիկի կիպի, հէյեէթի միւքէլա պէօյլէ պիր շէյի գապուլ իտէր իսէ, տէրհալ ինքիլապի վուգուա կէլէճէք տիր. Իսթիգրազ իթմէք իսթէնիլսէ պիլէ, նէ՞րէտէն իտիլէճէք տիր, մէմլէքէթտէ՞ն մի, լաքին մէմլէքէթտէ սէրմայէ գալմամըշ տըր. Մէմալիքի էճնէպիեէտէ՞ն մի, անլէրին տէ պիզիմ իթիպարըմըզա էմնիեէթլէրի եօգ տուր.

Դրալ Ումպէրթօ հազր. պու սէնէ Ինկիլթէրրա գրալիճասընը զիեարէթ իթմէեէճէք տիր. «Գօրէսբօնտանս Բօլիթիգ» ղազէթասը պու պապտէ Լօնտրատան ալտըղը պիր մէքթուպու նէշր իտիեօր քի, մէքթուպու մէզքիւր պու սէյահաթըն նէ մագսէտէ մէպնի թաալիգ ու թէէխիր օլունտուղունու իզահ իյլէմէքտէ տիր. Մուխպիրի մէզքիւրուն պէեանընճա, իշպու սէյահաթ կէրէք Ինկիլթէրրատա վէ կէրէք Իթալեատա շէտիտէն արզու օլունմագտա տըր. Գըրալ Ումպէրթօ հողրէթլէրինին Լօնտրաեա վուգու պուլաճագ սէյահաթընըն նէթիճէսի օլարագ, պիր խայլի սէնէլէրտէն պէրու պու իքի տէվլէթ պէյնինտէ մէվճուտ օլան վէ իշթիրաքը մէնաֆի էսասը ուզէրինէ միւէսսէս պուլունան իթթիֆագ վէ միւնասէպաթը տաօթանէ քէսպի թէէյիտ վէ թէքրիւ իտէճէք տիր. Մէքթուպու մէզքիւրտէ տէնիլիեօր քի «Պիւթիւն Ինկիլիզլէր գըրալ Ումպէրթօնուն սաարգ պիր միւթթէֆիգ օլտուղունու, թամամ իթմէքտէ օլուպ, էկէր գրալը միւշարիլէյհ Լօնտրաեա ազիմէթ իտէր իսէ, Ինկիլիզլէրին թէվէճճիւհաթը, նիւմաեիշաթը խահիշքեարանէ վէ շէվգավէրի իլէ իգհար իտիլէճէք տիր.»

Շու հալտէ աճապա Իթալեա գրալը նիչիւն Ինկիլթէրրաեա սէյահաթ իթմէեօր. Իշթէ Վիէննա ղազէթասը մուխպիրի, պու խուսուսա հագգընտա պէրվէճհի աթի պէեանը միւթալաաթ իտիեօր.

«Միւթէսավվէր օլան սէյահաթ անճագ պիր սիւքիւնէթ վէ հուզուր զէմանընտա վուգու պուլապիլիր. Իմտի պու սէնէ զարֆընտա Ինկիլթէրրատա զահէթ չէտիտ միւնազաաթ վէ միւնագաշաթը ինթիխապիէ վուգու պուլաճագ օլուպ, պու իսէ ումումէն ճալիպի տիգգաթ տըր. Ինկիլթէրրա 1892 սէնէսի զարֆընտա ատէթա արսլանլարըն պիր զարը մագամընտա պուլունուեօր. Շիմտիտէն թիւյլէրինի իւրփերթմէքտէ, վէ տիշլէրինի կէօսթէրմէքտէ օլան պու արսլանլար Օէլըսթօնի վէ Կըլէտսթօն, Չէմպըրլէյն վէ Հարքօրթ, Պէլֆուր վէ Մօրլի թէամիէ օլունուլար. Պու արսլանլարըն Իրլանտալը եավրուլարը տա Րէտմընտ Օ'պրիէն վէ զայրիհիմ տիրլէր.

Իշթէ պունուն իչիւն գըրալ Ումպէրթօ Իթալեատա գալաճագ տըր.

Իշպու էսպապա էգօնօմի ճիհէթի տախի իլավէ իտիլէպիլիր. Շէօյլէ քի գըրալը միւշարիլէյհ իլէ մախտումունուն պիր հայլ սէֆինէսինէ րաքիպէն, վէ քիւչիւք պիր տօնանմա իլէ վուգու պուլաճագ պու սէյահաթը, Իթալեաեա լաագալլ պէշ միլեօնա մալ օլաճագ օլուպ, շու սըրատա Իթալեանըն ահվալը մալիեէսի պէօյլէ ֆէվգէլատէ պիր մէսարիֆի իխթիեարընա միւսաատի օլմատըղը վարէսթէյի իզահ տըր.

Իթալեա մէճլիսի մէպուսանը մարտըն 10ունտա պիւտճէ միւզաքէրէսինէ տէվամ իթմիշ տիր. Նէզարէթ մէզքիւրէ ալիէ պիւտճէսինին թէնզիլի բառի գալլար թարաֆընտան թալէպ օլունմուշ իսէ տէ, մալիէ նազըրը պու պապ տէ մուխալէֆէթ իտիպ, մէճլիս էքսէրիէթի արա իլէ մալիէ նազըրընա հագգ վիրմիշ տիր. Բէզա մէճլիս ժանտարմա միւլազիմի Լիվրաքի թարաֆընտան գապուլ օլունան պիշարէ եէնասըն վէրէսէսինէ 15.000 թալէր թազմինաթ իթասընը գապուլ իթմիշ տիր. Հատիս իլ միզաճ օլան Քրիսբի միւզաքէրէյէ իշթիրագ իտիպ, պիզզաթ բէեանի մէճլիս մարգի տի Րուտինիյէ թէշաքքիւր իթմիշ տիր. Մարգի տի Րուտինի պիր Սիճիլիալը օլուպ, գանը հարարէթլի օլտուղունտան, քէնտի մուխասըմինէ օ տէրէճէ շիտտէթլի թագրիրաթլա ճէվապ վիրմիշ տիր քի, մէճլիս բէյնի թարաֆընտան տաերէյի գանունէ վէ իթիտալէ բուճու իթմէսի իսթար օլունմուշ տուր. Պու կիպի հալլէր տիկէր մէմալիքտէ տախի զուհուր կէլմէքտէ տիր. Իճթիմաըն խիթամընտա, տախիլիէ նազըրը իլէ միւթէհէյեիճ Մ. Իմպրիանի պէյնինտէ պիր միւնազաա զուհուրա կէլմիշ տիր. Շէօյլէ քի, Մ. Իմպրիանի եէվմի մէզքիւրտէ Միլան ահլիսինէ, Մացինինին եարը պէլտէն եօգարը օլան հէյքէլի իւզէրինէ «Միլանըն Մացինիլէրի» էլֆազըրը հաքքի պիր գօրոնալա իլէ պիր թաճ վազ իթմէկէ միւսաատէ օլունմասընտան տոլայը պէեանը թէշէքքիւր իթմիշ տիր.

Մ. Իմպրիանի շէօյլէճէ նութգ իթմիշ տիր. «Թարմազըրնտա Մացինի իլէ օլան միւնասէպաթընըն պիր խաթըրէ վէ եատիկեարը օլմագ իւզրէ պիր եուզիւք թաշըեան տախիլիէ նազըրընտան, զայրի միւշէվվէշ պիր ճէվապ պէքլէրիմ.» Մ. Նիգօթէրա ճէվապէն, պու սէօզլէրէ գարշը բրօթէսթօ իտէրիմ տէմիշ վէ շէօյլէ իլավէ իթմիշ տիր. «Մ. Իմպրիանի պու իւզիւկին պանա Մացինիտէն տէկիլ, վալիտէմտէն ինթիգալ իթտիկինի պիլիր, վէ պէն Մացինինին կէնճլիկինտէ տօսթու վէ թարաֆտարը իտիմ. Էկէր Իմպրիանի բուսսում վէ նէզաքէթ խարիճինէ չըգար իսէ, քէնտիսինէ ճէվապ վիրմէքտէն իսթինքեաֆ իտէճէկիմ. Պանա հէր հալտէ ճէվապ վիրմէլիսինիզ հայգըրտը Իմպրիանի. Նիգօթէրա իսէ ճէվապ վիրմէեէճէք տէճէ Նիտա իթտիքտէ, Իմպրիանի քէօբիւրէրէք մէճլիսի մէպուսան թանզիր իտիլիեօր իսէ տէ, հազըրընը իհզար իթտիրէճէք տիր տէեէ հայգըրմասը իւզէրինէ, մէճլիս Իմպրիանինին շու էլֆազը հիտաէթքեարանէսինէ նազարը իսթիհզա իլէ պագըպ, նիհայէթ րէիսի մէճլիս չըռաղասընը գօեարագ իճթիմաէ խիթամ վիրմիշ տիր.

ԱՍՔԷՐ ՃԷՄԻ

Լօնտրա ղազէթալարընտան պազըլարընըն վիրտիքլէրի մալումաթա կէօրէ, Րուսիա հիւքիւմէթինին պիր միւտտէթտէն պէրու Ալմանեա հուտուտունա եագըն մէվգիլէրտէ ճէմ իյլէմիշ օլտուղու նէֆէրաթը սաքէրիէ 30.000 քիշիտէն զիեատէ օլուպ, Վէյլինէ չէհրի գուրպինտէ տէ զահէթ միւհիմ պիր օրտուկեահ թէէսիս իտիլմէքտէ իմիշ.

Ավուսթրիա հուտուտու գուրպինտէ ճէմ իտիլէն սաքէրլէրին քեաֆի կէօրիւլմէմէսինտէն նաշի, պօշ վակօնլար թէքրար վասաթի Րուսիաեա կէօնտէրիլէրէք, օ թարաֆլարտա հազըր պուլունան սաքէրտէն պիր գըսմընըն ճէլպի իչիւն, Բէթէրսպուրկտան Րուսիա շըմէնտիֆէր նէզարէթինէ էմր վիրիլմէկի Վիէննատան «Օթանտարտ» ղազէթասընա եազըլմըշ տըր.

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱՆԸՆ ՊԱՀՐԻԷ ՊԻՒՏՃԷՍԻ

Ինկիլթէրրա պահրիէ նազըրը, կէչէն կիւն բարլամէնթօեա 1892-93 պիւտճէսինի իթա իյլէմիշ, վէ պունտա սէնէյի ճարիէ իչիւն, թախմինաթը պահրիէ, կէչէն սէնէտէն 23.100 լիրա զիեատէ օլմագ իւզրէ, 14.242.200 լիրա կէօսթէրիլմիշ տիր.

Միւրէթթէպաթը պահրիէ, կէչէն սէնէ 71.000տէն իպարէթ իքէն, պու սէնէ 74.100է իպլաղ իտիլմիշ, վէ պիւտճէ թախսիսաթընտան 3.520.000 լիրա մաաշաթ վէ 1.215.700 լիրա մէյպուսաթ վէ մէքիւլաթա իֆրազ իտիլմիշ տիր քի, պունլար տա կէչէն սէնէեէ գըեասէն 185.900 լիրա ֆազլա պուլունմագտա տըր.

Պահրիէ ինշաաթը իչիւն վուգու պուլան թախսիսաթ 1891 սէնէսինտէն 5900 լիրա զաեիտ օլտուղու հալտէ, 159.000 լիրա օլուպ, սէֆինէլէր ինշաաթ վէ թամիրաթընտա իսթիխտամ օլունան էֆրատա իչիւն տախի 1.866.100 լիրա կէօսթէրիլմիշ, վէ պու տա կէչէն սէնէտէն 114.300 լիրա ֆազլա պուլունմուշ տուր.

Էշեա վէ էտէվաթը լազըմէ թախսիսաթը, սէնէյի սապըգտան 247.200 լիրա նօգսան օլտուղու հալտէ, 1.615.500 լիրատան վէ խուսուսի ֆապրիգալարտա, եա գօնթրաթօ եահօտ լաճաք մէվատտ իչիւն վազը օլան, իֆրազաթ սէնէյի սալիֆէտէ պիլինիպ, 28.600 լիրա զիեատէ պուլունտուղու հալտէ, 1.289.400 լիրատան իպարէթ տիր.

Միւգթէզայի օլան սիլահլարըն մէսարիֆաթընա գարշը վուգու պուլան ախիտաթ 1891-92 սէնէսինտէն 130,000 լիրա նօգսան օլարագ, 1.398.700 լիրա օլուպ, ու մում թախսիսաթտան միւթէպագը 2.175.800 լիրա տախի, թէզգաեիւ մաաշը ալան տուլ գատընլար, վէ միւհթաճին վէ սաիրէ մաաշաթը իլէ, Ավուսթրալիա սուլարընտա պուլունտուրուլուպ, պու սէնէ թէզեիտինէ գարար վիրիլէն հարպ սէֆինէլէրինէ թախսիս իտիլմիշ տիր.

ԻՆՍԱՆ ԳԱՐՆԸՆՏԱ ԵԱՇԱԵԱՊԻԼՄԻՇ ՊԻՐ ԵԸԼԱՆ

Ֆրանսա տախիլինտէ քեաին Մօնլօսօթ էհալիսինտէն Քօրթօ նամընտա պիր ֆամիլեաեա մէնսուպ օլան քիւչիւք պիր չօճուղուն, կէչէնլէրտէ պիր եըլան սիւշիւրմիւշ օլտուղու շաեի օլմուշ իսէ տէ, հէր քէս թարաֆընտան պու րիվաեէթ էն էվվէլ միւպալաղաեա համլ օլունտուղու ճիհէթլէ էհէմմիեէթ վիրիլմէմիշ իտի. Պիլախարէ չօճուղուն հագգընտա պիր եըլան տիւշիւրմիւշ օլտուղու թէհագգուգ իթմէքլէ, Լօնտրա ղազէթալարընտան պիրինին մուխպիրի, մէզքիւր ֆամիլեանըն Պէնտիր սօգաղընտա իգամէթ իթտիկի խանէեէ կիտէրէք, չօճուղուն վալիտէսինի զիեարէթլէ, պու պապտէ իշդահաթ վիրմէսինի րիճա իթտիկինտէ, մատամ Քօրթօ, մուխպիրի միւմայիլէյհէ շու ճէվապը վիրմիշ տիր.

«Ամտրէաս նամընտա վէ անճագ եէտի եաշընտա պուլունան իքինճի օղլում ալթը այտան պէրու զայիֆլէմա պէօխիւք պիր սանճը հիսս իթմէքտէ իտի, հէլէ եաթագտան գալգմազըզ զէմանլէր քէնտինի զայֆ իտէճէք տէրէճէտէ պիր աղըրլըգ չէքտիկինտէն, պիչարէնին շու հալինի չօճուղա պէք չօգ սիւտ վիրմէք սուրէթի իլէ պագը մէրթէպէ թէսքին իտէպիլմէքտէ իտիմ.

«Պունտան պաշգա, տիկէր տիւրլիւ թէտավիլէրէ միւրաճաաթ իթմիշ իսէմ տէ, հիչ պիրինտէն ճիտտի պիր մէտէտ հասըլ օլամամըշ իտի.

« Շուրասը ղարիպ տիր քի, չօճուղուն պու գատար սանճըլարը իլէ պէրապէր, իշթիհասը էվվէլքինէ նիսպէթ գապալ ճաէվէաէճէ ր ասէրէճէտէ աչըլմըշ իքէն, վիւճուտի կիւնտէն կիւնէ զաէֆլան մագտա իտի. Նիհաեէթ պիր կիւն, Պօ-հէմիալը պիր գատըն չօճուղուն պէօյլէ պիր հալտէ պուլունտուղունու խապէր ալմազըլա, եանըմա կէլերէք, Անտրէասա պագ տըգտան սօնրա, մախսուսէն թէր-թիպ իյլէտիկի պիր իլաճը իչմա վէ պունու եալընըզ պիր տէֆա իչտիկի թագտիրտէ, քեամիլէն էյիլէշէճէկինի սուրէթի գաթիյէտէ թէէմին իյլէտի-կինտէն, մէզքիւր իլաճը չարնաչար չօ-ճուղա իչիրտիմ. իլաճ թէէսիրինի կէօս-թէրտի.

« Անտրէաս իլաճը իչտիքտէն սօնրա, տահա շիտտէթլի պիր աղըրեա տուչար օլարագ, պատէհու պիր եըլան տիւ-շիւրտիւ. Իշթէ չօճուգ պու սաեէտէ օ միւտհիշ հալտէն գուրթուլարագ, պու կիւն թէմամի իլէ իեատէյի աֆիէէթ իթմիշ տիր.

Մուխպիր պու սէօզլէրի իշիթտիք-տէն սօնրա, պունլարը միւտալաղաեա համ իյլէտիկիմտէն, հագըգաթը հալի Պօհէմիալը գատընտան էօյրէնմէք իչիւն խանէսինէ կիտէրէք, իյզահաթը լագը վէ թալէպ իյլէմէսի իւզէրինէ, մէզ-կուրէնին վիրմիշ օլտուղու ճէվապըն, մատամ Քօրթօ թարաֆընտան վիրիլէն մալիւմաթա թէմամի իլէ միւթապըգ օլտուղունու կէօրիւնճէ, տուչարը հայ-րէթ օլուր.

Պօհէմիալը գատըն, եըլանը տուշիւր-մէք իչիւն պազը օթլարտան իպարէթ օլարագ թէրթիպ իյլէմիշ օլտուղու իլաճը, մուխպիրի միւմայիլէյհէ կէօս-թէրտիկի կիպի, իսքիրթօ իչերիսինտէ սագլատըղը եըլանը մէյտանա գօյ-մուշ տուր.

Պու եըլան թագրիպէն եարըմ մէթ-րօ թուլինտէ վէ պաշ պարմագ գալըն-լըղընտա օլուպ, օ թարաֆլարտա մէվ ճուտ վէ « Անօսէթ » նամը իլէ մաա-րուֆ օլան եըլան ճինսինտէն տիր.

Պու եըլանըն նէ սուրէթլէ չօճու-ճուն գարնընտա բէյտա օլմուշ օլտու-ղուն մատտէսինէ կէլինճէ, վալիտէսի, Անտրէանըն ալթը եէտի այ էվվէլ սու-եու թէմիզ օլմաեան պիր հավուզտան սու իչմիշ օլտուղունու, վէ օզէմանտէն պէրու աղըըլար հիս իթմէեէ պաշլա-տըղընը պէեան իթմիշ տիր քի, չու-հալ, եըլանըն հէնուզ եաւրութա հա-լինտէ իքէն մէզքիւր հավուզտան սու իչմիշ օլան չօճուղուն գարնընա կիրմիշ վէ օրատա պէօեիւմիւշ օլտուղու անլա-շըլմըշ տըր.

Իշթէ զէվալը չօճուգ ալթը այ միւտ-տէթ, պու եըլանը գարնընտա պէսլէ-միշ տիր.

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԷՍԿԻ ՊԻՐ ՋԱՐԲԸԳԼԸԳ

Ցինիքի նիւսխէմիզտէ, եէնի գարու-հմրիգ ի միւհթաճինի իչին, զէվաթը խա-յըրխահան թարաֆընտան հիմմէթ պույ-րուլան իեանէնին, լաեըգ օլան պիչարէ-կեանէ, գօմիսիօնու մախսուսու թարա-ֆընտան, պազը միւլահազաթա մէպնի թէվզի օլունամայըպ պէքլէթտիրիլտի-կինի, մաէթ թէէսսիւֆ պեան իթմիշ իտիք.

Ալտըղըմըզ մալիւմաթա նէզարէն, մէզ-քիւր գօմիսիօն ազալարընտան պազը-լարը, պիզիմ էֆքեար վէ իթիգատըմըզ-ճա օլարագ, կէլէն իեանէեի, ազ եա չօգ հէր նէ միգտարտա օլսա, անիտէ թէվզի իթմէքլիք նիյեէթ վէ խահիշըն-տա օլտուգլարը հալտէ, տիկէրլէրի իսէ մուղաեիրի օլարագ, հէր սէնէ կէ-լիպ պիրիքմէսի, վէ լաեըգլըճա պիր չէյ վէրիլմէսի նիյեէթինէ, վէ քէնտիլէրճէ մէեճուտէն պուլունան պիր իւմիտին հուսուլինէ մէպնի գարար կէլէրէք, պէք-լէմէք, վէ պիչարէկեանը պէքլէթմէք խատիրընտա պուլունմագտա, վէ պի-նաէն ալէյհ էքսէրիեէթի արա պուլ մագտա իմիշլէր.

Պու սօնրաքի նիյեէթ վէ խատիր ի սէ պիզճէ բէք միւզիր, բէք չարըգ վէ բէք ազ միւրաթիլի իւնսաֆ վէ մէր-համէթ տիր, վէ միլլէթիմիզճէ պու չար-բըգլըգ հէր վագըթ կէօրիւլմէքտէ օլ-տուղունտան, կէրէք մատտի վէ մանէ-վի, վէ կէրէք սօզլուտան վէ սօյաեը տան զարարլարընը հէր վագըթ էհալի միզ չէքմէքտէ տիր, վէ զիեատէսիյլէ շաեանը էսէֆ պիր խուսուս տուր քի, Բաթրիգխանէմիզ թարաֆընտան մէզ քիւր չարբըգլըգ թահթը նազարը տիգ-գաթա ալընմաեարագ հալէա էսկի չար բըգ էֆքեար վէ պաթըլ իթիգատտա պուլունանլար տախի, պու եօլտա գօ-միսիօնլարա իտխալ իտիլտիքլէրինտէն, սաեիր գաթըլարըն տախի էֆքեարը սա-լիմէսինէ մանի օլմագտա տըրլար.

Գօյըլըճա իքի նէվի իեանէ վար տըր, պիրինճիսի հէր կիւն եախուտ հէր վա գըթ, իեանէ իլէ կէչինմէքլիկի քէնտի-նէ պիր մէսլէք իթթիխազընա մէճպուր օլանլարա իեանէ վէրմէք տիր քի, հէր նէ զէմանտա վէրիլսէ օլապիլիր, չիւն-քի էօյլէ ֆագըրլար պին գարուեա միւ-րաճաաթ իլէ նէվմիտէ չըգարմամա ա-լըշմըշ օլտուգլարընտան, եալընըզ շու եա պու գաթըն իեանէսինէ պէքլէմէք-տէ օլմազլար, վէ պինաէն ալէյհ շու եա պու գաթտան իեանէ ալմատըգլարը կիւն թէհիրտէն վէ պիւլմիւտ գալարագ տուչարը մահրումիյեէթ վէ սէֆալէթ օլմազլար, վէ իքինճիսի տախի պիր ֆէ լաքէթէ վէ եախուտ պիր աֆէթէ ուղ-րաեան միւհթաճին վէ պիչարէկեանէ իեանէ վէրմէք տիր քի, պունուն կիւ-նինտէ վէ տագըգասընտա եէթիշտի-րիլմէսի էլզէմ վէ լապուտտիր. Եօգսա էհէմմիեէթինի գայպ իտէր, վէ պինաէն ալէյհ սօլը ֆաիտէլէթին մագսատը տի իյադէ էտիլիր, վէ հաթթա պի-չիւք ֆէնալըգլարա վէ զարարլարա տա պիր սէպէպիյէթ վէրիլմիշ օլուր. Մէսէ-լա, պիրինին տէնիզէ տուշիւփ տէ պօ-ղուլմագ թէհլիքէսինտէ պուլունտու-ղունու կէօրէն պիր խայրխահըն, « պէն պու պիչարէեի տէնիզէ աթըլըպ տա գուրթարմագտան էվվէլ, կիտիփ պիր գաթ էլպիսէ թէտարիք իթմէլիյիմ քի, տէնիզտէն չըգարտըղընտա սօուգտան սօն-մասըն » տիեէրէք, էլպիսէ թէտարիքի նիյեէթիյլէ վագըթ կէչիրմէսի ասլա ճաիզ օլամազ. Վէ բէզալիք պիր զէ-վալլընըն պիր եանկընտա եանըգ թէ-լէֆ օլաճաղընը կէօրէն պիր էհլի սէվա-պըն, « աթէշտէն գուրթուլտուգտան սօնրա, պիչարէնին գալըճըսը վէ թէք-միլ վիւճուտընը պաշտան թէտավիյէ-սի էյլէմ տիր, իմտի, էվվէլա պիր գատէհ լիմօնատա վէ էմսալի ֆէրըահ-պախշ շէրպէթլէր վէ բուհլար, վէ եաթա ճագ պիր եաթագ հազըրլատաճագըմ, պատէհու մէրգումի գուրթարաճաղըմ » տէեի տիւշինմէսի ասլա ճաիզ օլամա սըգ տըր. Եօգսա եէտիշնի հիմմէթի պի մէվրիտ վէ պիհուտէ էմէքլի օլուր. Պունունլա պէրապէր գապիլի իւմիտ տէ տիգ վէ պիհուտէ գալընըրսա, ինսանլարը վէ պիչարէկեանըն իեանէեի մէվըճուտ տէկիլ հալպու քի, իեանէ իթասընտա հիմմէթ իտէն զաթլար, պու եօլտա չարբըգ էֆ քեարլար իլէ միւհթաճինին բէնչէյի զա-րուրէթ վէ սէֆալէթտէ պէքլէթմէկի-մէսի նիյեէթիյլէ քէնտի իեանէլէրինի նէթիճէսիզ բըրագտըգլարը, իլլա, տագըգասընտա նէթիճէսիզ բըրագըգլար իչէ եարամազ, սօու-լարը վէ թէշէքքիւրի միւէտտի օլմազ նիյեէթ վէ էմնիյեէթի իլէ հիմմէթ իթ-մէքտէ տիրլէր.

Պու չարբըգլըգ էհալիմիզտէն էքսէ-րինին ֆիքրինտէ քէօքլէշմիշ օլտուղուն-տան, հէր իեանէ թէվզիինտէ, պու եօլտա ֆէնալըգլարըն ֆարքը իտիլմէքսիզին, վէ կէրչի քէնտիլէրինի հագգը կէօսթէր-մէք իչիւն մէյտանէ կէթիրտիքլէրի իյ գահաթլար վէ սէպէպլէր էն զիեատէ տաէ մագուլէտէն իսէ տէ, պու ճիհէթլէ իլէ տախի էհալի իսքեամ օլմագտա տըր, չիւնքի ուսուլ էհալի, մանէվի զարարըն ճէմաաթին վէ բէրէքէթին կէօրէմէտիկինտէն, էն ուֆագ մասասի վէ բարլագ մէնֆաաթ գըրըլըգ ա-տանըր, վէ մէզքիւր իյզահաթը վէրէն-լէր վէ սէպէպլէրի կէօսթէրէնլէր տէ, էհալինին պու ճէհալէթինտէն իսթի-ֆատէ իտէրլէր, նասըլ քի պունուն էմ-սալի, սաեիր խուսուսլարտա վէ պիլ-խասսա Սովիլոց իեանէսինտէ մաէթթէ-էսսիւֆ կէօրիւլմիւշ տիր.

Պիր միլլէթտէ վէ եախուտ պիր իտա-րէտէ էն զիեատէ արանըլան վէ մու-գատտէս սայըլան չէյ, վագըթ վէ եախուտ խայր ու սէվապ տախի մաա-տէլէրտէ էմնիյեէթ քեամիլէ պուլուն-մագ տըր, խայր ու սէվապ իյլէեէն գա-թըն միւրատընը, քէյֆի մաեէշա մա-նէլար վիրմէքսիզին, սագա սօլա չէ-վիրմէքսիզին, էեիւ պիւքմէքսիզին, նօգթաը նօգթասընա իճրա իթմէք տիր, խալգտա էմնիյեէթ քեամիլէ կէօս-թէրմէք տիր. մէսէլա, էկէր պիր աատէմ միլեօնլարճա սէֆիլ ինսանլարը պըրա-գըպ տա, օլանճա վարիեէթինի քէնտի հիւսնի բիզաըսըլյա վէ նիզամը սաեիր-սինտէ օլարագ, եալընըզ պիր թաավուգ իչիւն վասիեէթ իթսէ պիլէ, անը իճրա իյլէմէք տիր. եօգսա անտէն սօնրա, քիմսէ էմնիյէթ իտիպ տէ, էն վիւտանէ միւգապիլ չէյլէր իչին պիլէ վասիեէթ իթ-մէզ վէ քէմալի էսէֆ իւզրէ զանն իտէրիմ քի, պիզտէ ինսա վէ վասիեէթին բէգ նատիրէն կէօրիւլմէսինէ, պու էմնի-եէթսիզլիք սէպէպ օլմուշ տուր վէ օլ մագտա տըր, վէ պիլէաքս թէհրիւ-պէլէրէ տիզ գամ օլունուշ խալգը միւ լէգ իտիլմէքսիզին, եօկի պաթըլ վէ չարբըգ իթիգատտան վէ թարիգ տէվամ իտիլմէքտէ տիր.

Պիր էհալինին ֆիքրինտէն, միւպ-թէլա պուլունտուղու խուլ իլլէթինի չըգարմագ մաճալ իթմէքլիք, բէք միւշ-քիլ օլուպ, վէ օ ուզուրտա քիթապլար տօղուսու մէզալէլէր եազըլմագ իզթի-զա իտէճէկինտէն, վէ զազէթամըզըն գըթասը իսէ միւսաատէ իտէմէեէ-ճէկինտէն, պու գատարը քեաֆի տաու ի-տէրէք, միւհթաճին վէ խալգըու սէվապ նամընա օլարագ, Բաթրիգխանէնին նա-զարը տիգգաթընը տավէթ իտէրիզ, գիրա, պու ֆէնալըղըն պու տէֆա տա-խի էօնիւ ալընմամասը, պունտան պէօյ-լէ տախի տէվամընա տէլալէթ իտէր.

Մէզքիւր իեանէնին, վագթինտէ վէ սաաթընտա միւհթաճինէ թէվզի իտիլ-մէմէսի, ճիվարի մահրումիեէթէ վէ ֆէ-նալըգլարա սէպէպիյեէթ վիրտիքտէն պաշգա, տօղրուսու պիրտէ գօրգարըզ քի, էկէր մէզքիւր չարբըգ թարիգտէն պիր ան էվվէլ վազ կէչիլմէզ իսէ, սա-եիր խուսուսլարտա կէօրիւլէնլէրի կիպի, սաեիր պիր ֆէնալըգ տահա հու-սուլէ կէլիր, եանի տիմէք իսթէրիզ քի, հաֆթալար այլար կէչէր, եէնիզ արու միւհթաճինի էօթէեէ պէրուէ տապլը-լըր, աֆէթին թէէսիրի հէրքէսին գալ-պինտէ էքսիլիր ունութուլուր . . . վէ գօմիսիօն ազալարընտան պազըլար, էսկի չարբըգ ազգասէրլիքլէրինի պիր ազ տահա իլէրու կէօթիւրէրէք, գալ-ղըգ « սարամ սէնտէ, անիտէ հէր նասըլ օլսա պիրէր թարիգ իլէ գարըլմըշ օ-մալը տըրլար, վէրէճէկիմիզ պիրէր մըգ-տար իեանէտէն նէ՛ ֆաիտէ կէօրէպի-լէճէքլէր տիր, պիւեիւք պիր իշէ եա-րամազըգ, օլսա կիթմիշ օլանտըր, կէլինիզ շու պիր գաչ գուրուշ իլէ, ֆի-լան եա ֆըլան ընկերութիւն մէք-թէպ վէ եախուտ քիլիսէ մէնֆաաթընա օլարագ պիր ադարէթ ալալըմ, պէօյլէ եարար իսէք տահա զիեատէ իշէ եարար ֆաեիտէլի օլուր . . . » տէրլէր, վէ օլ վագըթ, հիչ շիւփհէ ճաեիզ տէկիլ տիր քի, սաեիլլէրտէ իսքեամ օլուրլար, վէ միւրատտա իւլամէթ իթմէմէքլիք խիեա-նէթ իյլէթի տէ պագը գալըր.

Որ ունիցի ականջս լսելոյ լուիցէ.

ՀՐԱՒԷՐ ԱՌ ԲԱՆԱՍԷՐՍ

Քաղաքակրթութեան պատմութիւնն ուսումնասիրելու մեծապէս նպաստած է նոր տեսակ գիտութիւն մը — Ազգաբանութիւն որուն հետ սերտ կապակցութիւն ունի նաև Ազգագրութիւնն։

Առ այս այլ և այլ երկիրներ զանազան ընկերութիւնք հաստատուած են այսօր։ Մենք ալ, մեր ձեռքէն եկածին չափ քաղաքակրթութեան պատմութեան օժանդակելու համար, մեր ուշադրութեան միջոցին նկատողութեան առինք Արևելքի մէջ սփռուեալ Հայ – Բոշաներն։

Սոյն ազգին վրայ մեր պատրաստած աշխատութիւնն — «Հայ Բոշաներ և իրենց լեզուն» (1) — տակաւին հրապարակ չի հանած, որպէս զի ամէն կողմանէ կատարեալ լինի գործն, ներկայիս կը դիմենք Ազգիս բանասիրաց, և կը խնդրենք որ հաճին հաղորդել մեզ Հայ—Բոշայից վերաբերեալ ամենայն տեղեկութիւն, որչափ որ կրցած են և կրնան հաւաքել։

Մեր աշխատութիւնը բաժնած ենք չորս մասանց. Ա. — Մեռած Բոշայից, յորում ցոյց կուտանք բոշաներուն և ընդհանրապէս աշխարհիս բոլոր Գնչուներու ծագումն և իրենց մայր — հայրենիքն կամ որորանն. ուստի այս մասին ուշադրութիւն պէտք է դարձունեն բանահաւաքք անոնց բերանացի աւանդութեանց, Բ. — Կենդաղ Բոշայից, այսինքն վարք, բարք, սովորոյթք, կրօնք, ազգութիւն, լեզու, ևն. ևն. Գ. — Ժերմականօրէնեան Բոշայ լեզուն, զոր առաջին անգամ ըլլալով մենք կազմած ենք, արդինք մասնաւոր ուսումնասիրութեանս, Դ. — Բաղդատական բառացանկ Բոշայ լեզուն ընդարիական լեզուս, և ի մասնաւորի հնդկերէնի և հայերէնի հետ։

Այսչափ ինչ ծանօթութենէ յետոյ կըրկին և կրկին կը խնդրենք բանասէրներէ որ հաճին իրենց ուրախաիթ տեղեկութիւններն առաքել անյապաղ մեր հասցէին որ է։

Կ. Ց. ՊԱՍՄԱՃԵԱՆ

310, Սելամսըզ Իսկիւտար,
Կ. Պոլիս

ԹԵԼԵԿՐԱՖԼԱՐ

Բարիզ 16 մարտ, — Ղարէթայլարտան պիր չօգլարը, մէճլիսի մէպուսանտա գապինէնին մուխալիֆիլերի չօղալըշ ըղըն նազլ ու րիվայէթ իյլէմիշլէր իսէ տէ, իշպու րիվայէթ պէ ասլ ու էսաս տըր.

Րօմա 16. — Ճօնթ Թավէրնանըն Իթալիա տէվլէթինին Պէրլին սէֆարէթինէ նասպ ու թայինի, եարըն րէսմէն իլան օլունաճագ տըր.

Րօմա 16. — Սէնէյի ճարիէէ պիւտճէ աչըղը, 30 միլիօն ֆրանգա պալիղ օլաճագ, վէ պու աչըգ կէլէճէք սէնէ յա

(1) Տես «Պասմաճեանին գործը Գնչուներու վրայ» հատուածը Կեսարիոյ հունգարերէն ամսաթերթին մէջ, 1889 Ապրիլ Թ. 4 էջ 127. Համա. նոյնն՝ Հանդէս Ամսօրեայ, 1889, Թ. 5. կողքի վրայ.

ազալլ 80 միլիօն ֆրանգա իրիշէճէք տիր։

Մատրիտ 16․ — Հիւքիւմէթ Գուպա ատասընը Միւճթէմիայի Ամերիգա Հիւքիւմէթինէ սաթմաղա գամիէն գարար վերմիշ, վէ Համիթա չերայիթի պէ-ներէնին չիմտիտէն գարարլաշտըրըլմըշ օլտուղու, մուխալիֆին ֆըրգասը մէհաֆիլինտէ խտտիտ օլունուեօր։

ՏԱԽԻԼԻԷ

Անատօլու օսմանլը շըմէնտըֆէրինին Իզ Էօնիւ գըսմընըն ինչաաթը խիթամ պուլմուշ օլմազըլա, գապուլը մուվագգաթ մուամէլէսինին իճրա իթմէք իւզրէ, օլ թարաֆա մէէմուրէն իզամ պույրուլմուշ օլան հէյէթէթի մախսուսէյի ֆէննիյէ մաարիֆէթի իլէ, իշպու գըսմըն ըէսմի քիւշատը իճրա օլունմուշ, վէ հէյէթէթի մէզքիւրէ մէէմուրիյէթինի իքմալ իտէրէք Տէրսաադէթէ աւտէթ իթմիշ տիր։

Խաթթը մէզքիւր, Իզ Էօնիւ գըսմը տախիլ օլտուղու հալտէ, չիմտիլիք 283 քիլօմէթրօլու պալիղ օլմուշ, վէ Էսկիշէհրէ գատար օլան խաթթըն բէյլէրի ֆէրղ ու թէմտիտ գըլընմագտա պուլունտուղու կիպի, Էսկիշէհիրտէն Էնգարէյէ գատար օլան մէսաֆէնին ամէլիաթը թիւրքայիէսի տախի խիթամբէզիր օլմազըլա, բէյլէրի աէրտէսմի թէֆրիշ պուլունմուշ տուր։

Խաթթըն Էնգարէյէ գատար օլան քըմը թէմտիտի, մուգավէլէնամէտէ մուայէն օլան միւտտէթտէն 6 այ էվվէլ խիթամ պուլաճաղը զանն ու թախմին օլունուեօր։

Այ Օթէֆանօստան Հալգալը ղըրաաթ մէքթէպինէ գատար ինչասը մուգարրէր օլուպ, ինալէյի գաթիէսի իճրա խտլէն չօսէնին, ինչաաթ վէ իմալաթընա պաշլանմագ իւզրէ, էվվէլքի կիւն Նաֆիա Նէզարէթի Թուրուգ վէ մէապիր խտարէսի մուավինի Արսլանեան Գէորգ էֆ․ մահէլլի մէզքիւրուն լազըմ կէլէն Բրօֆիլլէրինի թանզիմ վէ իյճապ իտէն վէթէթլէրի չազտըրըլարագ, ինչաաթա պաշլանտըղը իշիտիլմիշ տիր։

Մուտանեա-Պուրսա շըմէնտըֆէրի պօյունճա թէմտիտ իտիլէճէք թէլէկրաֆ խաթթը իչիւն, իյճապ իտէն մաքինա վէ սաիրէնին Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա Նէզարէթինճէ ինչասը իլէ պէրապէր, թէլէկրաֆ խտթթլարընըն թէմտիտի թահլիլը գարարա ալընարագ մուգավէլէնամէլէրինին տախի թէաթթի իտիլտիկինի եազմըշ իտիք։

Ջիքը օլունան խաթթըն կէչիտ նամ մահէլլէ գատար օլան գըսմընըն տիրէքլէրի բէքզ իլէ, խաթթ թէմտիտ իտիլտիկի կիպի, տիկէր մահէլլէրի տախի թէմտիտ իտիլմէքտէ պուլունմուշ, վէ լազըմ կէլէն մաքինա վէ էտէվաթը սաիրէ տախի Նէզարէթի միւշարիլէյհա ֆապրիգասընտա եաբըլըպ հազըրլանմըշ օլտուղու ճիհէթլէ, պու կիւն մահէլլի մէզքիւրէ կէօնտէրիլէճէք իմիշ։

Տիբլօմասը օլմատըղը հալտէ քէնտիսինի հէքիմ կէօսթէրէրէք պիր թագըմ պիչարէլէրին էգմէք բարալարընը իւճրէթ օլարագ ալմըշ, վէ կէօզլէրինտէ ամէլիաթ իճրասը իլէ, պիւթիւն պիւթիւն կէօրմէքտէն մահրում իթմիշ օլան, Նիկօղէլի Արօօթօյուն 3 սէնէ միւտտէթլէ քիւրէկէ գօնուլմասը հագգընտա, ճինաէթ մահքէմէսինտէն վէրիլէն հիւքմ, մահքէմէյի թէմյիզճէ թաստիգ օլունմուշ տուր։

Տարիւլաճէզէնին մէսարիֆի թէեսիսինէ մէտար օլմագ իւզրէ, թէշրիֆաթը ումումիյէ Նազըրը Միւնիր բաշա հազրէթլէրինին թահթը հիմայէսինտէ օլարագ, Պէյօղլունտա Ֆրանսըզ թէաթրօսունտա վէրիլմիշ օլան պալօտան 100 լիրա գատար հասըլաթը սաֆիյէ վուգու պուլմիշ տիր։

Հէմշէհրիմիզտէն, Եէմէն օրտուսի Հիւմայունու Թապիպի սաղ գօլաղասը ֆիւթուվվէթլու Նազարէթ էֆէնտիյէ պէշինճի րիւթպէտէնպիրդընթա Մէճիտի նիշանը զիշանը իհսան պույրուլմուշ օլտուղունտան, մաէլ մէմնունիյէ թէպրիք իտէրիզ։

ՐԷՍԻՄԼԻ ՂԱԶԷԹԱ ՎԷ ՄԷԱՐԻՖ

Քիթապճը Կարապետ վէ Գասպար էֆէնտիլէր թարաֆընտան նէշր օլունմագտա օլան էտէպի վէ ֆէննի րիսալէլէրին սօն նիւսխալէրի, վէլատէթի հազրէթի Շէհրիեարի միւնասէպէթի իլէ ֆէվգէլատէ սուրէթտէ նէշր օլունարագ, չէհրէիմիզին ասարը կիւզիտէսինտէն օլուպ, ֆէննի մէյմարիճէ զաէթ էհէմմիէթլի օլան պաղը միւէսսէսաթը տիլքիւշա րէսիմլէրի իլէ թէզէին օլունարագ, էնզարը թագտիրի գարիունու քիրամէ արզ օլունմուշ օլտուղու մաէլ մէմնունիյէ կէօրիւլմիշ տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

1892 Մարտ 6, սաաթ 4

Էսհ. Ուս. միւպէտտէլէ. սէրի Ց		
Տիւն ագչամ գափանը ·	20	24
Պու սապահ աչըլըը · · ·	20	27
Էն եիւքսէք ֆիեաթ · ·	20	27
Էն աշաղը ֆիյաթ · · ·	20	22½
Սէրի Ա · · · · Ի. Լ.	45	50
» Պ · · · · · » »	26	75
» Ս · · · · · » »	18	81
Թահվիլաթը Օսմանիյէ · ·	75	
Էն եիւքսէք ֆիեաթ · ·	75	2
Էն աշաղը ֆիեաթ · · ·	74	30
Թասֆիյէ · · · · · · · ·	21	
Շըմէնտըֆէր · · · · Ֆր.	73	
Օպլիկասիօն Թրամ. գ. ք. Ֆր.	504	
Իսթիլանճ 8 կիւնէ · Լ. Օ.	230	
» 1 այա · · »	450	
Գօնսօլիտ րէօրու · · · ·		
Օսմանիյէ » · · Րէբօր		
Շըմէնտըֆէր » · · Տէբօր		
ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ		
Իսթանպօլ պանգասը Ի. Լ.	4	10
Սօսիէթէ ժէնէրալ · · »	4	5
» Օթ. չանժ է վալէօր »	4	10
Գրէտի ժէնէրալ օթօմ. Լ. Օ.	7	
Թրամվայ · · · · · · ·	6	5
Րէժի · · · · · · · գ. ք.	15	28
ԽՈՒՆԱՆ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ		
Իսթիգրազ 5% · · · · Ֆր.	322	50
» 4% · · · · »		
Պանգ Նասիօնալ · · · · »	404	
Լօրիոմ · · · · · · · · »	95	
ԱՂՉԷ ՖԻՆԱԹԼԱՐԸ		
Օսմ. լիր. 100 ղշ. սան Ղ. Փ.		
Սիմ մէճիտիյէ · · · ·	108	16
Մէթալիք · · · · · ·	98	
Պէշլիք · · · · · · ·	102	
Ալթըն · · · · · · ·	102	20
Ինկիլիզ լիրասը · · · ·	110	2
Ֆրանսըզ » · · · · ·	87	19
Ռօլ · · · · · · · ·	89	30
Գարպօն գաճիմէսի · · ·	9	2
ԳԱՄՊԻՕ		
Լօնտրա · · · · · · ·	110	5
Փարիս · · · · · · ·	22	87½
Ֆրանգ · · · · · ·		
Ֆիօրին · · · · · ·	10	75
Մարգ		

ՏՕԳԹԷՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Թէտավիի խուսուսի, իլէթի էֆրէնճիյէ, վէ ալէթը թէնասիւլիյէյէ տաիր Գալաթատա քէօբրիւ պաշը, Նիւմէրօ 5։

ՃԷՐՐԱՀ ՄԻՍԱՔ ՎԱՆԼԵԱՆ

Կէտիք բաշատա, Պալի Բաշա եօգուշունտա, Օրայըճը սօգաղընտա 12 Նիւմէրօլու խանէտէ․ հէր կիւն սապահտան սաաթ 5է գատար, վէ 5տէն սօնրա Բարմագ Գաբուտա էճզախանէյի Սուլթանիտէ, մի րաճաաթ իտէն խաստալարը թէտավի իթմէքտէ օլտուղու օլունուր։

Իսթանպօլտա եալընըզ պիր գաչ կիւնլիւք մէսաֆէտէ վագը պիր մահէլլի իչին պիր վարժապետ իլէ պիր տէ վարժուհիյէ լիւզում վար տըր։ Վարժապետ վէ վարժուհինին զէվճ վէ զէվճէ օլմալարը իգթիզա իթմէքտէ տիր․ Վէ վարժապետին Հայճա, Թիւրքճէ վէ Ֆրանսըզճա պիլմէսի վէ տէրս վիրմէսի, վէ զէվճէսի օլան վարժուհինին տախի Հայճա, վէ էլ հիւներլէրի վէ պիչմէք վէ տիքիշ պիլմէսի վէ էօյրէթմէսի արզու օլունմագտա տըր։

Պունա արզուքէշ վէ միւզ թէտիր պուլունան զաթլարըն մաթպաամըզա միւրաճաաթ իթմէլէրի լիւթֆ օլունուր։

ԳՐԱԲԱՐ ԵՒ ՀԱՅ-ՏԱՃԿԵՐԷՆ ՍԱՂՄՈՍ

Պատուելի Գրիգոր Փէշտիմալճեանըն պունտան չէնտ սէնէլէր մուգատտէմ թէրճէմէ իտիպ, թապ ու նէշր իտիլմիշ պուլունան իշպու Սաղմոս չօգտան պէրու պիթմիշ օլտուղունտան, պու տէֆա չօգլարըն արզուսու իւզրէ, Շիրքէթի միւրէթթիպիյէ մաթպաասընտա նէֆիս սուրէթտէ թապ իտիլմիշ օլտուղունտան, էյի քաղըտլըսը 25 վէ ատի քաղըտլըսը 20 ղուրուշա սաթըլըա չըգարըլաճագ տըր։

ՃԱՆԻԻ ՄԷՇՀՈՒՐ
ՀԱՆՐԻ ՓՐԱՆՋԻՆԻ

Իշպու չաեանը գըմաթ րօման, Արամեան մաթպաասընտա թապ օլունարագ, հէր քիթապճը տիւքքեանըրընտա վէ Պահճէ գաբուտա Սուճի Պօղոս վէ Ցակոբ աղալարըն տիւքքեանըրընտա 10ար ղրուշա սաթըլըր։

ՆՈՐ ԲԱՌԱՐԱՆ
ԵՌԵԲԼԵԶՈՒԵԱՆ

Անգղիերէն, Հայերէն և Թուրքերէն

Իւր պէտքն ու կարևորութիւնն ի վաղուց զգալի եղած սոյն Անգլ․ Հայ․ Թուրքերէն բառարանն, հանդերձ բառից արտասանութեամբ, սկսած է հրատարակուիլ թերթ առ թերթ․

Բաժանորդագրութիւնն է խիստ դիւրամատչելի, այն է՝ 35 դահեկան․

Բաժանորդութեան տեղիք որոշուած են Մարգարեան և Գաֆաֆեան գրատուններն։

Պիտի պարունակէ 30.000 բառ․

Ինկիլիզճէ կիլի միւհիմ վէ միւֆիտ պիր լիսանը թահսիլէ արզուքէշ պուլունան հէր զաթըն, մէզքիւր բառարանը ալօնէ եազըլարագ, հէմ իսթիֆատէ իթմէսինի, վէ հէմտէ միւէլլիֆինի թէշվիգ հիմմէթ իյլէմէսինի արզու վէ նասիհաթ իտէրիզ։

ՄԵՍՐՈՊ ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ
ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՅ-ԱՇԽԱՐՀԻԿ

1106 մեծադիր երեսներէ բաղկացեալ

(ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ)

Գոհունակութեամբ կը ծանուցանեմք թէ սոյն ընդարձակ բառարան, այնչափ գովեստից գնահատեալ չատ մը ձեռնհաս անձերէ, աւարտած է բոլորովին։

Իւր ճոխագոյն պարունակութեամբ, հայերէն համանշանակներու ճշդութեամբն, չատ մը նորակերտ և գաւառական բառերովն և ճշգրտմամբք՝ բազմաշխատ հեղինակին սոյն երկն անհրաժեշտ գործի մ'է թէ թարգմանչաց, թէ ուսանողաց, և թէ առհասարակ ամէն անոնց որք կ'զբաղին Փրանսերէն լեզուով։

Ֆրանսերէնի մէջ գործածական բոլոր բառերն, ոճերն ու ստացուածքներն հաւաքելով, և դնելով անոնց ամենուն ալ ճշգրտագոյն նշանակութիւնները, զանազան առումներն և համապատասխան հայերէն նշանակութիւններն, ի հարկին Թուրքերէններն ևս, Նուպարեան էֆէնտի յօրինած է չատ հարուստ, չատ կատարեալ գործ մը՝ արդիւնք երկարժամանակեայ աշխատութեանց, անդուլ խուզարկութեանց, և խղճամիտ ու իմաստուն հետազօտութեանց։

Գործոյն կարևորութեան կը համապատասխանէ նաև տպագրութիւնն, որ Պաղտատլեան տպարանի խնամեալ արտադրութեանց մին է և կը կազմէ ստուար և գեղեցիկ հատոր մը՝ ճոխագոյն մատենադարանաց մէջ ընտիր տեղ մը գրաւելու արժանի։

Բաժանորդք պէտք է դիմեն Արևելքի խմբագրատունը՝ ստանալու համար իրենց բառարանը։ Վաճառման կեդրոնատեղին է ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ, Պոլիս Սուլթան Համամ թիւ 14։

Գաւառներէն հեռագրեալ հասած յանձնարարութեանց պատասխանատու մինչև փետրուար՝ անփոփոխ պիտի պահուի Նուպարեան Բառարանին գինը, այն է 20 Ֆրանք։

ՆՈՐ
ԲԱՌԱԳԻՐՔ
ՀԱՅԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ՅՕՐԻՆԵԱՑ
ՍԻՄՈՆ ԳԱԲԱՄԱՃԵԱՆ

Բառք 30,000

Տպագր. Նշան Կ. Պէրպէրեան

Քիչ ատենէն կաւարտի տպագրութիւնն սոյն Նոր ԲԱՌԱԳՐՔԻ՝ որ իւր ճոխ պարունակութեամբք, գրական, գիտական բառերով, որոնցմէ ոմանց առջև նոյն Փրանսերէն համանշանակներն եւս դրուած են, Հայերէն լեզուի ուսման ընտիր առաջնորդ մը պիտի լինի ամէն անհատի համար։

Բաժնեգինն է 15 դահեկան

Դիմել առ Հեղինակն, Կ. Պոլիս, Էսկի-Զապթիէ, Պէրպէրեան տպարան։

ՍԿԶԲՆԱՑԱՐԿՔ
ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ

Ի պէտս Ազգային Վարժարանաց

ԱՌՏՆԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ
ԿԱՄ
ՏՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ի պէտս աշակերտուհեաց հինգերորդ և վեցերորդ դասուց ազգային վարժարանաց

Պու միւֆիտ քիթապլարըն իքիսի տախի Ազգային վարժարանաց Կրթական Տեսուչ Իւթիւճեան Կարապետ էֆէնտինին էսէրի պէրկիւզիտէլէրի օլարագ Պաղտատլեան տպարանտա կիւզէլճէ թապ իտիլմիշ օլտուղու, վէ 140ար սահիֆէտէն իպարէթ օլուպ վէ ճիլտլէնմիշ պուլունտուղու հալտէ եալընըզ 4էր ղրուշա սաթըլմագտա օլտուղունտան, հէր քէսին օգունարագ իսթիֆատէ իյլէմէսինի նասիհաթ իտէրիզ։

Մէզքիւր քիթապճըգլարըն իքիսի տախի, մէքթէպլէրտէ օգութթուրուլմագ իւզրէ Ուսումնական Խորհուրդ թարաֆընտան թաստիգ իտիլմիշ տիր։

ԼԱՎԸՆԻՐ
ՏԷ
ՖԱՄԻՅԼ

Ֆամիլեալար իսթիգպալի նամ շիրքէթի միւթէգապիլէյի թէէմինիյէ, սէրմ ևէյէր թէշքիլ էյլէն, Ֆրանսա տէվլէթինին նէզարէթ վէ հիմայէսի թահթընտա իյֆայի մուամէլաթ իյլէր։

Շիրքէթին մէրքէզի իտարէսի Ֆրանսա Լիօն շէհրինտէ, Րէբիւպլիք սօգագ, Նիւմէրօ 61։

ԹԷՄԻՆ ՕԼՈՒՆԱՆ ՍԷՐՄԱՅԷ

100,000,000 ՖՐԱՆԳ

«Լ'Ավընիր տէ Ֆամիյլ» շիրքէթինին Տէրսաադէթ աճէնթէլիկի, 1884 քեանունի սանի իպթիտասընտան պաշլամըշ տըր։

Ֆազլա մալիւմաթ ալմագ, վէ շիրքէթէ հիսսէտար եազըլմագ արզուսունտա պուլունան, Տէրսաադէթտէ Պաղչէ-Գաբուսունտա Շէյխի Իսլամ խանընտա 11 Նիւմէրօլու օտատա մուգիմ աճէնթէյի Թէլլալեան Բարսեղ էֆէնտիյէ միւրաճաաթ իթմէլի տիր։